

Reykjavík 5. maí 2023

Berist til: Mennta- og barnamálaráðuneytis

Umsögn frá skólamálanefnd Félags grunnskólakennara

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um um Mennta- og skólaþjónustustofu

Mál nr. 956

Almennt:

Í frumvarpinu er lagt til að stofnunin styðji við innleiðingu stefnumótunar stjórnvalda á sviði menntunar og farsældar barna og ungmenna og aðalnámskráa. Mikilvægt er að verkefnum sem þessu fylgi fjármunir, sem og tími, til að tryggja að hægt sé að innleiða með góðu móti. Þessu hefur verið verulega ábótavant og erfitt fyrir sveitarfélög og kennara að innleiða stór verkefni sem ekki er greitt fyrir sérstaklega eða gefinn aukinn tími til að vinna. Verkefnum kennara hefur fjölgað mikið síðustu ár sem og allri umsýslu í tengslum við kennslu og umsjón nemenda. Lögð er áhersla á samstarf við KÍ við stórar breytingar sem þessar innan skólasamfélagsins.

Orðalag

Orðalag innan frumvarpsins miðar oft að öllu samfélaginu, foreldrum, börnum og ungmennum auk skólasamfélagsins í heild. Ekki þykir ljóst hvar verkefni ráðuneytis enda og skólaþjónustu hefjast, hvorki hvort um ræðir skólaþjónustu/félagsþjónustu hvers sveitarfélags eða nýrrar þjónustustofnunar x.

Helstu athugasemdir skólamálanefndar Félags grunnskólakennara snúa að 5. gr. og fjalla um verkefni stofnunarinnar.

5.gr. - Verkefni

Gerð er athugasemd við eftirfarandi liði:

a. styðja og efla menntun og skólastarf um land allt í samræmi við bestu þekkingu og reynslu á hverjum tíma, m.a. Með ráðgjöf, leiðsögn, námskeiðum og útgáfu leiðbeininga og fræðsluefnis.

Óljóst er hvort og hvernig þetta verður framkvæmt, á að taka fram fyrir hendur á stjórnendum í skólum landsins eða á að vera hægt að leita til þeirra ef stjórnendur telja sig þurfa.

c. styðja, samhæfa og eftir atvikum framkvæma skólaþjónustu leik-, grunn- og framhaldsskólastigi.

Óljóst þykir hvar og hvenær skuli leita til stofnunarinnar og hvenær til skólaþjónustu sveitarfélagsins. Hér þyrfti að skilgreina betur hvers eðlis þjónustan er.

d. efla skólaþróun um land allt, m.a. með ráðgjöf, leiðsögn, námskeiðum og útgáfu leiðbeininga og fræðsluefnis.

Þessi liður er endurtekning á lið a og mætti því falla brott.

e. sjá skólum fyrir vönduðum og fjölbreyttum námsgögnum á margs konar formi og styðja við notkun þeirra í skólum, m.a. með ráðgjöf, leiðsögn, námskeiðum og útgáfu leiðbeininga og fræðsluefnis,

Hyggst stofnunin framleiða efni sjálf eða leita til annarra aðila? Hér er lagt til að samráð verði haft við skólamálanefndir KÍ.

f. byggja upp og halda utan um aðferðir og úrræði fyrir skóla sem styðja við skólastarf og skólaþjónustu, þar á meðal gæðaviðmið, verkferla, verkfæri, matstæki og önnur tæki til skimana og athugana á einstaklingum eða hópum,

Hér þarf að huga að breytingu á 91/2008: Lög um grunnskóla: Ef ætlunin er að skoða gæðaviðmið þarf að hafa í huga stærðir á bekkjum/námshópum. Þarft er að skoða nemendagildi þar sem kennsla í skóla fyrir alla þarf að vera skilgreind betur. Ekki hægt að segja að allir bekkir/námshópar séu eins. Einnig er vert að skoða nemanda per fermeter.

i. byggja upp þekkingu og færni starfsfólks skóla, m.a. með því að styðja við, samhæfa og eftir atvikum skipuleggja starfsþróun starfsfólks skóla.

Er herna ætlunin að fara að hlutast til um starfsþróun kennara eða er verið að tala um annað starfsfólk en kennara? Á greinin við um öll skólastig? Skipulag á starfsþróun starfsfólks skóla er nýtt hlutverk stofnunar. Hver stendur straum af kostnaði við starfsþróunina og hvaða hluti vinnutíma kennara yrði nýttur?

Hve stór hluti starfsþróunar yrði á hendi þjónustustofnunarinnar og hver er aðkoma sveitarfélaganna að þróuninni?

Í grein 10.2 í kjarasamningi grunnskólakennara segir: *Starfsþróun kennara má skipta í tvo meginþætti: Þættir sem eru nauðsynlegir fyrir skólann annars vegar og hins vegar þættir sem kennari metur æskilega eða nauðsynlega fyrir sig til að halda sér við í starfi eða bæta við nýrri þekkingu sem nýtist í starfi.* Hér er þá væntanlega verið að tala um nauðsynlega starfsþróun sem yrði þá kostuð af ríkinu. Þetta hlutverk þarfnast mun skýrara orðalags. Hægt væri til að mynda að tala um að starfsþróun verði í boði.

k. stunda rannsóknir á sviði menntunar, skólastarfs og skólaþjónustu eftir því sem unnt er.

Hér leggjum við til öflugt samstarf við háskólana á Íslandi. Mælt er með að það sé gert vegna þess hve yfirgripsmikil starfsemi stofnunarinnar er.

Virðingarfyllst, skólamálanefnd FG

Kolbrún Guðmundsdóttir

Kristín Björnsdóttir

Guðbjörg Íris Atladóttir

Árný Jóna Stefánsdóttir

Dagný Rósa Úlfarsdóttir

Pollý Rósa Brynjólfsdóttir

Pórey Björk Hjaltadóttir